

Aktuální trendy v mobilitě

Východiska, problémy a právní otázky

Veřejná doprava „ON-LINE“ 2019

26. 11. 2019

JUDr. Martin Flaškár

Zákon č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících

- Výchozí právní úprava pro **zajišťování dopravní obslužnosti veřejnými službami v přepravě cestujících veřejnou drážní osobní dopravou a veřejnou linkovou dopravou** ze strany orgánů veřejné správy (stát, kraje, obce)
- Dopravní obslužnost: „*zabezpečení dopravy po **všechny dny v týdnu** především do **škol a školských zařízení**, k **orgánům veřejné moci**, do **zaměstnání**, do **zdravotnických zařízení** poskytujících základní zdravotní péči a **k uspokojení kulturních, rekreačních a společenských potřeb**, včetně dopravy zpět, přispívající k trvale udržitelnému rozvoji územního obvodu“*
- → stanoví obcím, krajům a státu povinnost zajistit, aby občané měli možnost dopravovat se dle svých potřeb

Zajištění dopravní obslužnosti

- Spadá primárně do **samostatné působnosti** obce či kraje, případně i úkolem státu na nadregionální a mezinárodní úrovni
 - ALE – zákon se omezuje na regulaci dopravní obslužnosti prostřednictvím:
 - veřejné **dražní osobní dopravy** (vlaky)
 - veřejné **linkové dopravy** (především autobusy)
- chybí zajištění dopravy na úseku „*poslední míle*“ – mezi nejbližší zastávkou prostředků hromadné dopravy a cílovou destinací, chybí propojení na flexibilní způsoby dopravy
- **Řešení:** spojení **integrovaných dopravních systémů (IDS)** s alternativními způsoby dopravy nad rámec zákona č. 194/2010 Sb. – stanovuje minimální pravidla pro vlaky a autobusy, jiné formy dopravy nezakazuje
 - **Možnosti:**
 - zapojení **bike sharingu** do IDS (kola/koloběžky u uzlů hromadné dopravy – mikromobilita)
 - zapojení **car sharingu** do IDS (auta k dispozici na parkovištích u uzlů hromadné dopravy, v místech velké koncentrace lidí)
 - podpora **infrastruktury IDS**
 - Parkoviště P+R
 - Stanoviště pro bezpečné odkládání kol (B+R)

Zajištění dopravní obslužnosti

- Zapojení služeb (aplikací) typu Uber či Taxify do IDS může být komplikované (spíše faktické než ryze právní důvody)
- **Faktické bariéry:**
 - Absence centrálního řízení (každý řidič jezdí dle svého uvážení)
 - Autonomní informační systémy a platforma
 - Vlastní obchodní modely (platby za službu v aplikaci)
- **Co lze učinit jiného pro zlepšení dopravní obslužnosti?**
 - Napojení IDS na infrastrukturu vhodné platformy (např. Rekola, koloběžky)
 - Sdílení dat o jízdách
 - Podpora podpůrné infrastruktury (P+R parkoviště)
 - Podpora služeb sdílení automobilů (Car 4 Way, Autonapůl, re.volt – obdoba bike sharingu)

Možnosti podpory alternativní dopravy

- **Koncese**

- Přenesení podnikatelského rizika na provozovatele, který z provozu bere užitky
- Koncese malého rozsahu nebo koncesní řízení
- Úspěšně uplatněna např. v [Ostravě](#)

- **Veřejná zakázka**

- Standardní zadávací řízení, provoz financuje zadavatel, rizika projektu nese zadavatel
- Úspěšně zadána např. ve [Frýdku-Místku](#)

- **Dotační schéma**

- Vhodné zejména pro velká města, kde je zájem na zachování plurality a rovných podmínek pro všechny provozovatele (město stanoví transparentní a rovné podmínky pro zapojení)
- Možnost i pozdějšího přistoupení dalších subjektů
- V minulosti např. [dotační program MŽP ve spolupráci se SFŽP](#)

- **Poskytování ve vlastní režii**

- spíše teoretická možnost, náročnost na provoz a údržbu příslušných vozidel, zátěž pro město

→ Žádná z variant není lepší než jiná, každá je vhodná pro jiný typ měst

Právní aspekty

- **Správné nastavení zadávacího/koncesního řízení**

- V Praze došlo ke zrušení zadávacího řízení na systém bikesharingu (2017) z důvodu pochybení zadavatele (nedodržení postupu, které mohlo ovlivnit výběr nejvýhodnější nabídky)
- V Praze došlo ke zrušení koncesního řízení na systém carsharingu (2019) – neprávní rizika

→ klíčové je tedy správný výběr způsobu podpory a řádné nastavení pravidel

- **Integrace dat z/do IDS – elektronické systémy plateb a odbavení cestujících**

- K zajištění efektivního fungování lze uvažovat o zapojení alternativních forem dopravy do stávajících systémů – např. propojení CIS JŘ s dalšími aplikacemi
- Jde o zpracovávání osobních údajů (OÚ) dle nařízení GDPR - kromě jména osob využívajících sharingovou službu může jít o platební údaje či lokalizační údaje
- Nutnost správného nastavení smluvního vztahu mezi spolupracujícími subjekty – správcem OÚ a jejich zpracovatelem, společní správci, technické a organizační zajištění ochrany
- Jedná se o oblasti, na které se AK ROWAN Legal tradičně specializuje a ve kterých má dlouholeté zkušenosti, a je tak schopna shora uvedené problémy efektivně řešit a vyřešit

- **Smluvní úprava spolupráce zadavatele (obec, kraj) a provozovatele**

- Správné nastavení odpovědnosti, smluvních pokut a náhrady škody
- SLA parametry
- Zakázkové aspekty – nastavení zadávací dokumentace, změna smluv apod. – AK ROWAN Legal se dlouhodobě specializuje na oblast VZ a oblast dopravy (klienti z řad státní správy, ale i soukromého sektoru)

Shrnutí

- Lze očekávat **narůstající tendenci** ve využívání alternativních dopr. služeb
- Kraje a obce mají **nástroje a možnosti pro využití** těchto služeb a jejich zapojení do integrovaných systémů **nad rámec zákona** o veřejných službách v přepravě cestujících
- Využívání alternativních služeb dopravy **redukuje negativní dopady automobilové dopravy**, přispívá ke snižování emisí, snižování kongescí
- Nutnost správného nastavení zadávacího řízení a ochrany osobních údajů
- Doporučujeme širší podporu napříč politickým spektrem (nižší riziko zrušení)

JUDr. Martin Flaškár

Advokát, ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.

flaskar@rowan.legal

ROWAN LEGAL

+420 224 216 212

www.rowan.legal

